

НАРЕДБА

№ .....

за придобиване на квалификация по професията

„ГРАФИЧЕН ДИЗАЙНЕР”

Раздел I

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С тази наредба се определя държавният образователен стандарт (ДОС) за придобиването на квалификация по професията 213070 „Графичен дизайнер” от област на образование „Изкуства” и професионално направление 213 „Аудио – визуални изкуства и техники производство на медийни продукти“, съгласно Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 от Закона за професионалното образование и обучение.

Чл. 2. Държавният образователен стандарт за придобиването на квалификация по професията 213070 „Графичен дизайнер ”, съгласно приложението към тази наредба, определя изискванията за придобиването на трета степен на професионална квалификация за специалност 2130701 „Графичен дизайн”.

Чл. 3. Въз основа на ДОС по чл. 1 и рамковите програми по чл. 10, ал. 3, т. 2, 3 и т. 6 от Закона за професионалното образование и обучение се разработват типови учебни планове за ученици, учебни планове за лица, навършили 16 години, и учебни програми за обучението по специалностите по чл. 2.

Раздел II

СЪДЪРЖАНИЕ НА ДЪРЖАВНИЯ ОБРАЗОВАТЕЛЕН СТАНДАРТ

Чл. 4. (1) Държавният образователен стандарт по чл. 1 определя изискванията към кандидатите, описанието на професията, единиците резултати от ученето, изискванията към материалната база и изискванията към обучаващите.

(2) Държавният образователен стандарт за придобиване на квалификация по професията 213070 „Графичен дизайнер” включва общата, отрасловата и специфичната професионална подготовка с необходимите професионални компетентности, които гарантират на обучаемия възможността за упражняване на професията след завършване на обучението.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. (1) Типовите учебни планове по чл. 3, разработени въз основа на тази наредба, се прилагат от учебната 2019/2020 година за учениците, които от тази година започват обучението си за придобиване на професионална квалификация по професията.

(2) Учениците, които са приети за обучение за придобиване на професионална квалификация по професията в системата на училищното образование до учебната 2018/2019 година включително, се обучават и завършват обучението си по учебните планове и учебните програми, които са действали при постъпването им.

(3) Лицата, навършили 16 години, които към влизане в сила на тази наредба се обучават в квалификационен курс, завършват обучението си по учебните планове и учебните програми, по които са започнали.

§ 2. Тази наредба се издава основание чл. 22, ал. 6, във връзка с чл. 22, ал. 2, т. 6 от Закона за предучилищното и училищното образование и отменя Наредба № 76 от 2012 г. за придобиване на квалификация по професията „Графичен дизайнер” (обн. бр. ДВ, бр. 78 от 2012 г.).

§ 3. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в „Държавен вестник”.

КРАСИМИР ВЪЛЧЕВ

Министър на образованието и науката

Държавен образователен стандарт за придобиване на квалификация по професията
„Графичен дизайнер“

Професионално направление:				
213	Аудио-визуални изкуства и техники; производство на медийни продукти			
Наименование на професията:				
213070	Графичен дизайнер			
Специалности:		Степен на професионална квалификация:	Ниво по Национална квалификационна рамка (НКР)	Ниво по Европейска квалификационна рамка (ЕКР)
2130701	Графичен дизайн	Трета	4	4

1. Изисквания към кандидатите

1.1. Изисквания към кандидатите за входящо минимално образователно и/или квалификационно равнище за придобиване на степен на професионална квалификация съгласно Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО)

За придобиване на трета степен на професионална квалификация по професията „Графичен дизайнер“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл.6, ал.1 от ЗПОО (утвърден от министъра на образованието и науката със Заповед № РД 09-413 от 12.05.2003г., посл. изм. Заповед № РД 09-296 от 19.02.2018г.) изискванията за входящото минимално образователно равнище към кандидатите са:

- За ученици – завършено основно образование
- За лица, навършили 16 години – придобито право за явяване на държавни зрелостни изпити или придобито средно образование

Изискванията за входящо минимално квалификационно равнище при продължаващо професионално обучение с придобиване на трета степен на професионална квалификация е придобита втора степен на професионална квалификация по професия от област на образование 21 „Изкуства“.

Здравословното състояние на кандидата се удостоверява с медицински документ, доказващ, че професията, по която желае да се обучава, не му е противопоказна.

1.2. Валидиране на професионални знания, умения и компетентности

Придобиването на квалификация по професията „Графичен дизайнер“ или по част от нея чрез валидиране на придобити с неформално или информално учене резултати от ученето се осъществява съгласно Наредба № 2 от 13 ноември 2014 г. за условията и реда за валидиране на професионални знания, умения и компетентности, издадена от министъра на образованието и науката (обн. ДВ, бр. 96 от 21.11.2014 г.)

2. Описание на професията

2.1. Трудови дейности, отговорности, личностни качества, особености на условията на труд, оборудване и инструменти, изисквания за упражняване на професията, определени в законови и подзаконовни актове (здравословно състояние, правоспособност и др.)

Графичният дизайнер създава цялостно оформление на печатни, електронни и други продукти, като съчетава линии, форми, цвят и шрифт, прилага принципите на композицията за постигане на определено визуално въздействие върху потребителите на продукта. Съвместно с други специалисти той участва в създаването на книги, каталози, брошури, опаковки, реклами, интернет сайтове и мултимедийни продукти.

Графичният дизайнер създава и обработва изображения, както и отделни елементи за тях, или ги трансформира от един формат в друг. Графичният дизайнер работи със специализирани компютърни програми за растерна и векторна графика, издателски системи и други. Графичният дизайнер проектира и оформя печатни и електронни материали, комбинирайки текст, изображения, изгражда фирмен стил (лого, запазен знак, визитки, бланки, пликосе, папки и др.), и ги подготвя за отпечатване или електронна публикация.

Графичният дизайнер участва в разработката на цялостна концепция и дизайн на интернет сайтове, което включва: изработване на макети на страниците и елементи за тях, избор на цветове, теми и шрифт, определяне разположението на заглавията, текста, изображенията и др.

Обичайните трудови дейности на графичния дизайнер са свързани с генериране и представяне на идеи, създаване на проекти, подготовка, анализ и оценка на графични решения и работа със специализиран софтуер за графична обработка. Графичният дизайнер периодично участва в конференции, форуми и конкурси в сферата на дизайна, обучения за развиване на професионалните умения, информира се за новите течения и технологични иновации в дизайна.

Преди започване на работа по проект дейностите на дизайнера включват определяне на целите и изискванията към проекта чрез събиране на необходимата предварителна информация: консултиране с клиенти и заинтересовани страни, проучване и анализ на функционалните и комуникационни изисквания, формулиране на дизайнерски концепции за конкретен обект, представени в скици, илюстрации и планове за изпълнение.

По време на изработка отговорностите на дизайнера са свързани с проектиране на комплексни графики, удовлетворяващи функционалните, естетическите и творческите изисквания към дизайнерския проект, като съчетава собствения художествен вкус с изискванията на възложителя на заданието, с избор или препоръка на материали и медии за публикуване, доставка или показване, с подробно описание и документиране на избрания дизайн, с контрол върху или създаване на визуален или аудиовизуален продукт в избрана медия.

Графичният дизайнер си сътрудничи с екип от различни специалисти-програμισи, WEB разработчици, фотографи, режисьори, илюстратори, издатели и редактори, автори, рекламодатели, анализатори и маркетолози. Работи съвместно с доставчици, изпълнители и в тясна комуникация с клиентите за постигане на функционалните, естетическите и творческите изисквания към проекта. Самостоятелно или съвместно с други специалисти представя творчески решения пред клиенти, управителни органи и персонал, зает с производство или продажби.

В своята дейност графичният дизайнер следи за спазването на изискванията на клиента, за параметрите на заданието, сроковете за изпълнение и качеството на изработения проект, като пресъздава с визуален език посланието, идеите и целите. Спазва правните, етичните и здравните норми за работа с информационните технологии, създава и поддържа безопасна работна среда.

Изпълнението на трудовите дейности с необходимото качество и в определените срокове изискват от графичния дизайнер да бъде организиран и отговорен, да притежава добри комуникативни умения, да умее да работи в динамична среда, да владее чужд език, да притежава творчески и художествени способности, нестандартно мислене и креативност.

В своята работа графичният дизайнер използва компютърна конфигурация и редица помощни периферни устройства като: скенер, таблет (устройство за преобразуване от хартиен в електронен формат чрез рисуване със специален писец върху изображението), принтер, фотографски и видео устройства.

2.2. Възможности за продължаване на професионалното обучение

Лицата, придобили трета степен на професионална квалификация по професията „Графичен дизайнер“, могат да продължат обучението си по друга професия от професионално направление „Аудиовизуални изкуства и техники; производство на медийни продукти“. При обучението единиците резултати от ученето по общата

професионална подготовка и по отрасловата професионална подготовка се зачитат. При продължаващото професионално обучение се организира обучение за усвояване на единиците резултати от ученето, които лицата не притежават.

2.3. Възможности за професионална реализация съгласно Националната класификация на професиите и длъжностите (НКПД-2011) в Република България, утвърдена със Заповед № РД 01-931/27.12.2010 г. на министъра на труда и социалната политика, посл. изм. и доп. със Заповед № РД01-1093 от 19.12.2018 г.

Графичният дизайнер намира професионална реализация във фирми и организации, които създават визуално и аудиовизуално съдържание за предаване на информация, използвайки печатни, филмови, дигитални или други форми на аудио-визуална медия, в разработката на компютърни игри, филми, музикални клипове, реклами в печатни и електронни медии.

Съгласно НКПД 2011 придобилият трета степен на професионална квалификация по професията „Графичен дизайнер“, специалност „Графичен дизайн“ може да заема следните длъжности от НКПД: 2166-3005 Мултимедиен дизайнер, 2166-3006 Уеб дизайнер, 2166-3007 Илюстратор, 2166-3008 Графичен дизайнер, 2166-3009 Дизайнер, печатни издания, 2166-3010 Специалист, дигитални изкуства, както и други длъжности, допълнени при актуализиране на НКПД.

3. Единици резултати от ученето (ЕРУ)

3.1. Списък на Единиците резултати от учене (ЕРУ) и на резултатите от учене (РУ) по видове професионална подготовка

ЕРУ по обща професионална подготовка – единна за всички професии с трета степен на професионална квалификация от Списъка на професиите за професионално образование и обучение (СППОО)

ЕРУ 1. Здравословни и безопасни условия на труд (ЗБУТ)

- 1.1. РУ Съдейства на работодателя за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на работното място
- 1.2. РУ Участва в създаването на организация за осъществяване на превантивна дейност за опазване на околната среда
- 1.3. РУ Създава организация за овладяването на рискови и аварийни ситуации

ЕРУ 2. Икономика

- 2.1. РУ Познава основите на пазарната икономика
- 2.2. РУ Познава характеристиките на дейността в предприятие

ЕРУ 3. Предприемачество

- 3.1. РУ Познава основите на предприемачеството
- 3.2. РУ Формира предприемаческо поведение
- 3.3. РУ Участва в разработването на бизнес план

ЕРУ по отраслова професионална подготовка – единна за професиите от професионално направление „Аудио-визуални изкуства и техники; производство на медийни продукти“

ЕРУ 4. Комуникация и чужд език

- 4.1. РУ Общува ефективно в работния екип
- 4.2. РУ Води ефективна бизнес комуникация
- 4.3. РУ Ползва чужд език, свързан с професионалната дейност

ЕРУ 5. Използва информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в професионалната си дейност

- 5.1. РУ Обработва информация с ИКТ
- 5.2. РУ Осъществява комуникация посредством ИКТ
- 5.3. РУ Създава цифрово съдържание с ИКТ
- 5.4. РУ Осигурява защита на електронната среда
- 5.5. РУ Решава проблеми при работата с ИКТ

ЕРУ 6. Организация на работния процес

- 6.1. РУ Организира работния процес
- 6.2. РУ Поема отговорност за качеството на работата си

ЕРУ 7. Спазване на етичните и правните норми в професията

- 7.1. РУ Следва професионалната етика в своята работа
- 7.2. РУ Спазва правните норми в професията
- 7.3. РУ Надгражда професионалната си компетентност

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност „Графичен дизайн“ – трета степен на професионална квалификация

ЕРУ 8. Основи на дизайна

- 8.1. РУ Познава развитието на графичния дизайн
- 8.2. РУ Интерпретира идеи, подходи и визуални елементи от историята на изкуството

ЕРУ 9. Композиция и цвят

- 9.1. РУ Съчетава композиционни елементи в проект
- 9.2. РУ Спазва основните принципи на композицията
- 9.3. РУ Използва цвят и цветни съчетания при изграждане на графична композиция

ЕРУ 10. Обработка на растерни изображения

- 10.1. РУ Използва хардуер и софтуер за обработка на растерни изображения
- 10.2. РУ Избира оптимални параметри на изображенията при обработката им
- 10.3.РУ Прилага различни техники за обработка на изображения със специализиран софтуер

ЕРУ 11. Представяне на идеи чрез рисуване

- 11.1. РУ Избира техники за рисуване
- 11.2. РУ Пресъздава заобикалящата среда с визуални средства
- 11.3. РУ Решава проблеми с визуални средства по задание

ЕРУ 12. Създаване на продукти със средствата на векторната графика

- 12.1. РУ Притежава познания за векторната графика
- 12.2. РУ Разработва концепция за дизайн
- 12.3. РУ Създава дизайн по задание

ЕРУ 13. Оформление на печатни и електронни издания

- 13.1. РУ Планира процеса на изработка на издание
- 13.2. РУ Изготвя оформление на страници
- 13.3. РУ Подготвя издание за печат

ЕРУ 14. WEB дизайн

- 14.1. РУ Изработва концепция за дизайн на WEB сайт и WEB приложение

- 14.2. РУ Изгражда прототип на сайт по концепция
ЕРУ 15. Организация на дизайнерския процес
 15.1. РУ Планира процеса на изграждане на проект
 15.2. РУ Представя продукти на графичния дизайн

3.2. Описание на ЕРУ

ЕРУ по обща професионална подготовка, единна за всички професии с трета степен на професионална квалификация

ЕРУ 1

Наименование на единицата:	Здравословни и безопасни условия на труд (ЗБУТ)
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Графичен дизайнер
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 1.1:	Съдейства на работодателя за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на работното място
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава разпоредбите за осигуряване на ЗБУТ на работното място • Описва знаци и сигнали за безопасност и здраве при работа • Представя информация за нормативните разпоредби, касаещи осигуряването на ЗБУТ за конкретната трудова дейност • Представя информация за рисковете за здравето и безопасността при извършваната трудова дейност и свързани с нея трудови дейности • Представя информация за мерките за защита, знаците и сигналите за безопасност и здраве при работа • Посочва разпоредбите за провеждане на инструктаж на работещите по правилата за осигуряване на ЗБУТ
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Участва в прилагането на мерките за предотвратяване, намаляване и ограничаване на рисковете за здравето и безопасността на работното място при различни трудови дейности • Инструктира работещите в екипа по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд • Контролира прилагането на необходимите мерки за защита • Използва знаци и сигнали за безопасност и здраве при работа

Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Създава организация за изпълнение на трудовите дейности при спазване нормативните разпоредби за осигуряване на ЗБУТ • Участва в процеса за осигуряване на безопасност при работата • Изпълнява трудовите дейности при спазване на необходимите мерки за осигуряване на безопасност • Проявява отговорност към останалите участници в трудовия процес
Резултат от учене 1.2:	Участва в създаването на организация за осъществяване на превантивна дейност за опазване на околната среда
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Посочва разпоредбите за опазване на околната среда • Описва основните изисквания за разделно събиране на отпадъци • Познава разпоредбите за съхранение, използване и изхвърляне на опасни отпадъци
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Организира сортирането на опасни продукти и излезли от употреба материали, консумативи и др., при спазване технологията за събиране и рециклиране • Организира съхранението на опасни продукти и излезли от употреба материали, консумативи и др., при спазване технологията за събиране и рециклиране
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да анализира възможните причини за замърсяване на околната среда и да съдейства за тяхното предотвратяване
Резултат от учене 1.3:	Създава организация за овладяването на рискови и аварийни ситуации
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва основните рискови и аварийни ситуации • Описва основните изисквания за осигуряване на аварийна безопасност • Посочва основните стъпки за действие при аварии и аварийни ситуации • Изброява видовете травми и методите за оказване на първа помощ • Познава реда за разследване на трудови злополуки
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Спазва мерките за осигуряване на пожарна и аварийна безопасност • Спазва правилата за действие при аварии и аварийни ситуации • Предотвратява опасните ситуации, които могат да възникнат по време на работа • Оказва първа помощ на пострадали при трудова злополука и авария
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Съдейства за предотвратяването на рисковете за възникване на пожар или аварийна ситуация • Участва в овладяването на възникнал пожар или

	авария, в съответствие с установените вътрешнофирмени правила за пожарна и аварийна безопасност
Средства за оценяване:	Средство 1: <ul style="list-style-type: none"> Решаване на тест Средство 2: <ul style="list-style-type: none"> Решаване на казус по зададен сценарий
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1 и 2: <ul style="list-style-type: none"> Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	За средство 1: <ul style="list-style-type: none"> Владее теоретични знания за: хигиенните норми здравословни и безопасни условия на труд на работното място превантивна дейност за опазване на околната среда овладяване на аварийни ситуации и оказването на първа помощ на пострадали За средство 2: <ul style="list-style-type: none"> Избира бързо и уверено най-адекватния тип поведение при зададената рискова ситуация Вярно и точно определя необходимите действия за оказване на първа помощ

ЕРУ 2

Наименование на единицата:	Икономика
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Графичен дизайн
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 2.1:	Познава основите на пазарната икономика
Знания	<ul style="list-style-type: none"> Описва общата теория на пазарната икономика Запознат е с основните икономически проблеми Посочва ролята на държавата в пазарната икономика Изброява видовете икономически субекти в бизнеса
Умения	<ul style="list-style-type: none"> Ориентира се относно функциите на различните икономически субекти Информира се за успешни практически примери за управление на различни бизнес начинания
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> Способен е да идентифицира успешни практически примери за управление на бизнес начинания
Резултат от учене 2.2:	Познава характеристиките на дейността в предприятие
Знания	<ul style="list-style-type: none"> Посочва основите на пазарното търсене

	<ul style="list-style-type: none"> • Описва принципите на пазарното предлагане • Дефинира основни икономически понятия - приходи, разходи, печалба, рентабилност
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Обяснява основни икономически понятия в контекста на дейността на организацията • Прилага принципите на пазарно търсене и предлагане в дейността си
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да анализира икономическите принципи в контекста на дейността на фирмата
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Писмен изпит/Тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус по зададен сценарий
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Владее основните теоретични знания в областта на икономиката <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на проблема в зададения казус

ЕРУ 3

Наименование на единицата:	Предприемачество
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Графичен дизайнер
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 3.1:	Познава основите на предприемачеството
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва същността на предприемачеството • Обяснява принципите на предприемаческата дейност • Посочва видовете предприемачески умения
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Проучва предприемаческите процеси, свързани с дейността му • Анализира практически примери за успешно управление на дейността на организацията
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Предлага нови идеи за успешно изпълнение на трудовите дейности
Резултат от учене 3.2:	Формира предприемаческо поведение
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Посочва характеристиките на предприемаческото

	<p>поведение</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изрежда видовете предприемаческо поведение • Описва факторите, които влияят върху предприемаческото поведение
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Прилага в дейността си подходящи предприемачески идеи • Идентифицира нови пазарни възможности • Преценява необходимостта от промени, свързани с подобряване на работата
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да предложи решение за оптимизиране на трудовите дейности
Резултат от учене 3.3:	Участва в разработването на бизнес план
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Изброява основните елементи на бизнес плана • Описва изискванията и етапите при разработване на бизнес план • Посочва факторите на обкръжаващата пазарна среда
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Анализира възможностите за развитие на дейността на дадена организация • Прилага изискванията за разработване на бизнес план
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да участва в екип за разработване на проект на бизнес план
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус по зададен сценарий <p>Средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Разработване на бизнес план
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1, 2 и 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Владее основни теоретични понятия в областта на предприемачеството <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на описания проблем в зададения казус <p>За средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Участва в разработването на бизнес план на фирма според изискванията на предварително дефинираното задание

ЕРУ по отраслова професионална подготовка, единна за професиите от професионално направление „Аудио-визуални изкуства и техники; производство на медийни продукти“

ЕРУ 4

Наименование на	Комуникация и чужд език
------------------------	-------------------------

единицата:	
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Графичен дизайнер
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 4.1:	Общува ефективно в работния екип
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Посочва отделните длъжности в екипа • Описва взаимоотношенията и йерархичните връзки в екипа
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Спазва йерархията в екипа • Осъществява комуникация в екипа
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Комуникира ефективно с всички участници в трудовия процес, съобразно работния протокол • Поема отговорност при работа в екип
Резултат от учене 4.2:	Води ефективна бизнес комуникация
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва етичните норми в комуникацията • Изрежда правилата за вербална и невербална комуникация • Посочва адекватното поведение при конфликт • Изброява правилата и изискванията за делова кореспонденция
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Води делова комуникация – писмена и устна • Предоставя необходимата информация за удовлетворяване изискванията на клиентите • Избягва конфликтни ситуации • Съдейства за решаване на конфликтни ситуации
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Провежда ефективна устна и писмена комуникация с колеги и клиенти, спазвайки изискванията за делово общуване
Резултат от учене 4.3:	Ползва чужд език, свързан с професионалната дейност
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основната професионална терминология на чужд език • Изброява източници за информация в професионалната област на чужд език • Изрежда основните области на приложимост на чужд език по професията
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Чете и разбира професионални текстове на чужд език (специализирана литература, документация и други) • Ползва чужд език при търсене на информация от интернет и други източници • Ползва чужд език (писмено и говоримо) при комуникация с колеги и клиенти
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Владее чужд език на ниво, позволяващо му да

	осъществява комуникация по професионални теми
Средства за оценяване:	Средство 1: <ul style="list-style-type: none"> Решаване на тест Средство 2: <ul style="list-style-type: none"> Провеждане на разговори на професионални теми
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1 и 2: <ul style="list-style-type: none"> Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	За средство 1: <ul style="list-style-type: none"> Демонстрира задълбочени знания относно ефективното общуване в работна среда. Владее чужд език по професията За средство 2: <ul style="list-style-type: none"> Провежда разговори по професионални теми на чужд език

ЕРУ 5

Наименование на единицата:	Използва информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в професионалната си дейност
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Графичен дизайнер
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 5.1:	Обработка информация с ИКТ
Знания	<ul style="list-style-type: none"> Изброява интернет търсачки и мотивира избора си Обяснява употребата на филтри и оператори за търсене Знае за съществуването на невярна или подвеждаща информация в интернет и начини за оценка на надеждността ѝ Посочва същността на WEB каналите (RSS и други) за получаване на информация Описва начините за съхранение на цифрова информация на различни електронни носители Знае начините за създаване на поддиректории (папки) Изброява начините за преместване на файлове от една поддиректория (папка) в друга Познава различни програми за възпроизвеждане на даден тип цифрово съдържание (текст, изображение, аудио, видео) Посочва различни доставчици на облачни услуги
Умения	<ul style="list-style-type: none"> Използва търсачка за намиране на информация като прилага различни филтри и използва оператори за търсене (символи и други) Използва WEB канали (RSS и други) за получаване на информация

	<ul style="list-style-type: none"> • Сравнява информацията в различни източници и оценява нейната надеждност с помощта на набор от допълващи се критерии • Записва и съхранява в различни формати цифрово съдържание (текст, изображения, аудио, видео, WEB страници и др.) по класифициран начин, използвайки поддиректории (папки) • Използва облачни услуги за съхранение на информация • Възпроизвежда вече записано цифрово съдържание
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира свободно владене на ИКТ при обработването на информация
Резултат от учене 5.2:	Осъществява комуникация посредством ИКТ
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Изброява доставчици на услугата електронна поща • Описва софтуер за аудио и видео разговори • Изброява доставчици на услуги за споделяне на файлове • Описва принципите за онлайн пазаруване и плащане • Изброява онлайн общности (социални мрежи), създадени за обмен на знания и опит в професионалната област • Обяснява употребата на електронен подпис
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Използва електронна поща • Използва разширени функции на софтуер за аудио и видео разговори • Споделя файлове, спазвайки правилата на онлайн комуникация • Използва електронни услуги като онлайн-пазаруване, електронно банкиране, взаимодействие с институции и др. • Използва електронен подпис за авторизация • Обменя знания и опит в онлайн общности
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира свободно владене на ИКТ при онлайн комуникация
Резултат от учене 5.3:	Създава цифрово съдържание с ИКТ
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Посочва функционалностите на софтуерите за създаване и редакция на цифрово съдържание от различен тип (текст, таблици, изображения, аудио, видео) • Описва функционалностите на редакторите за създаване и поддържане на шаблонни интернет страници и/или блогове
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Създава цифрово съдържание (текст, таблици, изображения, аудио, видео) с различни оформления • Редактира създадено цифрово съдържание • Използва редактори за създаване и поддръжка на шаблонни интернет страници и/или блогове

Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира свободно владение на ИКТ при създаването на електронно съдържание
Резултат от учене 5.4:	Осигурява защита на електронната среда
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Посочва рисковете за сигурността при работа онлайн • Дефинира функциите на защитните стени и на антивирусните програми • Описва начините за защита на файлове с криптиране или с пароли • Знае за въздействието на цифровите технологии върху околната среда
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Идентифицира подвеждащи и/или злонамерени съобщения и интернет страници • Активира филтри на електронна поща против нежелани съобщения • Разпознава файлове, представляващи зловреден софтуер • Променя настройките на защитната стена и на антивирусната програма • Защищава файлове с криптиране или с пароли • Прилага мерки за пестене на енергия
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да защити комплексно от „злонамерени“ действия електронната среда, в която работи
Резултат от учене 5.5:	Решава проблеми при работата с ИКТ
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Посочва начините за решаване на рутинни проблеми при използване на цифрови технологии • Изброява начините за инсталиране/преинсталиране на софтуерни продукти, използвани в графичния дизайн • Изброява възможностите за актуализиране на дигиталните си компетентности
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Избира и инсталира най-подходящия инструмент, устройство, приложение, софтуер или услуга за решаване на проблеми • Променя настройките и опциите на операционната система или софтуер за графичен дизайн при решаване на проблеми
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да разреши нерутинен проблем, възникнал при работа с ИКТ
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на задача, свързана с намирането на информация в интернет по зададена тема, нейното съхранение и възпроизвеждане <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на задача, свързана със споделянето на файл в интернет пространството и изпращане на връзка (линк) за сваляне до друг потребител по електронната поща

	<p>Средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> Изпълнение на задача, свързана със създаването, редакцията и оформлението на цифрово съдържание <p>Средство 4:</p> <ul style="list-style-type: none"> Изпълнение на задача, свързана с противодействие срещу злонамерено електронно съобщение <p>Средство 5:</p> <ul style="list-style-type: none"> Изпълнение на задача, свързана с инсталирането, преинсталирането и промяната на настройки на устройство и съпътстващия го софтуер
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1, 2, 3, 4 и 5:</p> <ul style="list-style-type: none"> Учебен/компютърен кабинет Персонален компютър или лаптоп Достъп до интернет
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1, 2, 3, 4 и 5:</p> <ul style="list-style-type: none"> Поставените задачи са изпълнени самостоятелно и в рамките на предварително зададеното за това време Демонстрирани са професионални знания, умения и компетентности, свързани с използването на ИКТ

ЕРУ 6

Наименование на единицата:	Организация на работния процес
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Графичен дизайнер
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 6.1:	Организира работния процес
Знания	<ul style="list-style-type: none"> Посочва структурата на фирмата Изброява методи за нормиране на работния процес Познава нормативните документи, свързани с професията Описва планирането на ресурси, свързани с работния процес
Умения	<ul style="list-style-type: none"> Планира процеса на работата си Съставя график на работните си задачи Прилага изискванията на основните нормативни документи, свързани с професията
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> Организира рационално процеса на работата си за ефективно изпълнение на трудовите задачи
Резултат от учене 6.2:	Поема отговорност за качеството на работата си
Знания	<ul style="list-style-type: none"> Описва видовете трудови дейности Посочва изискванията за ефективно изпълнение на видовете дейности

	<ul style="list-style-type: none"> Изброява начините за организация на дейностите в работния процес
Умения	<ul style="list-style-type: none"> Спазва изискванията за качествено изпълнение на задачите Следва правилата за осигуряване на качество на обслужване на вътрешните и външни клиенти
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> Ефективно планира и изпълнява трудовите дейности Участва в изграждането и поддържането на ефективна работна среда
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> Решаване на тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> Решаване на казус по зададен сценарий
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> Дефинира теоретични понятия при планирането и организацията на работния процес <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> Вярно, точно и мотивирано решава зададения казус, свързан с организацията на работния процес

ЕРУ 7

Наименование на единицата:	Спазване на етичните и правните норми в професията
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Графичен дизайнер
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 7.1:	Следва професионалната етика в своята работа
Знания	<ul style="list-style-type: none"> Посочва принципите, правилата и изискванията на професионалната етика Познава нормативната уредба, свързана с боравене с лични данни
Умения	<ul style="list-style-type: none"> Прилага изискванията на професионалната етика Спазва нормативната уредба, свързана с боравене с лични данни
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> Способен е да съобразява своето поведение с принципите на професионалната етика при изпълнение на служебните си задължения
Резултат от учене 7.2:	Спазва правните норми в професията
Знания	<ul style="list-style-type: none"> Описва правните аспекти на професията Познава Закона за авторско право и сродните му права

Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Използва лицензиран софтуер за работа • Прилага нормативните изисквания при употребата на продукти и софтуер, обект на авторско право • Информира се за статута на продукти от други автори при употребата им в проект • Предлага методи за защита от плагиатство на авторски проект
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да защити собствен продукт според Закона за авторското право
Резултат от учене 7.3:	Надгражда професионалната си компетентност
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Идентифицира новостите в професионалната си област • Открива възможности за професионалното си развитие
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Прилага в практиката си новостите в професионалната сфера • Осигурява повишаване на квалификацията си • Търси възможности за самоусъвършенстване
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да открива възможности за надграждане на професионалната си компетентност като прилага новостите в бранша
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на писмен изпит <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус по зададена ситуация
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира задълбочени познания относно: професионална етика, правните норми и възможностите за развитие на професионалните умения <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вярно, точно и мотивирано решава посочения казус, свързан с професионалната етика и правните норми

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност „Графичен дизайн“ – трета степен на професионална квалификация

ЕРУ 8

Наименование на единицата:	Основи на дизайна
Ниво по НКР	4
Ниво по ЕКР	4
Наименование на професията:	Графичен дизайнер
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4

Резултат от учене 8.1:	Познава развитието на графичния дизайн
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Посочва историческите етапи в развитието на изкуството • Назовава характерни особености на отделните епохи от историята на изкуството • Описва съвременните тенденции в дизайна
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разграничава историческите етапи в развитието на графичния дизайн • Разбира връзката между историческите и съвременните стилове в дизайна • Проучва влиянието на историческата епоха върху продукт на дизайна • Открива новите тенденции в съвременния дизайн
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да проследи еволюцията на дизайнерските решения във времето
Резултат от учене 8.2:	Интерпретира идеи, подходи и визуални елементи от историята на изкуството
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва специфичните елементи от стилове и техники в изкуството • Разпознава изразните средства в произведения на изкуството
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Интерпретира идеи, образност, изразни средства или похвати от историята на изкуството в съвременен контекст • Прилага различни изразни средства от изкуството в проект • Прилага стилове и техники от изкуството в проект
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да предложи нови творчески идеи и решения в дизайна на продукт или проект, като интерпретира идеи, образност, изразни средства
Средства за оценяване:	<p>Средство 1</p> <ul style="list-style-type: none"> • Писмен изпит по поставена тема <p>Средство 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест <p>Средство 3</p> <ul style="list-style-type: none"> • Разработване на проект чрез изобразителните средства на посочена историческа епоха, стил, автор и др.
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1, 2, 3</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Представената писмена работа (теоретична разработка) трябва да отговаря на следните критерии: степен на обхващане на проблематиката; познаване и владееене на терминологията; вярност на определенията и примерите; логична структура на изложението; граматически правилен изказ.

	<p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Отговаря правилно на зададените въпроси, като се съобразява с определеното за изпита време <p>За средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Разработеният проект демонстрира задълбочено познаване на характерните особености на посочената историческа епоха, стил, автор.
--	--

ЕРУ 9

Наименование на единицата:	Композиция и цвят
Ниво по НКР	4
Ниво по ЕКР	4
Наименование на професията:	Графичен дизайнер
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 9.1:	Съчетава композиционни елементи в проект
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва основните елементи на композицията: линия, форма, цвят, обем, светлосянка, фактура и текстура • Посочва визуалното въздействие на композиционните елементи
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Тълкува символното значение на елементите на композицията • Подбира композиционните елементи, съобразявайки се с визуалното им въздействие • Изгражда визуално послание чрез елементите на композицията
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е творчески да съчетае композиционни елементи при изграждане на въздействащо визуално послание, като спазва поставените изисквания
Резултат от учене 9.2:	Спазва основните принципи на композицията
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Посочва принципите на композицията: равновесие, единство, целесъобразност; доминанта и др. • Изброява композиционните средства: симетрия и асиметрия, ритъм, контраст, нюанс, пропорция и мащаб • Описва видовете композиция • Обяснява понятието композиционен център
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Анализира дадена композиция • Прилага принципи и средства за постигане на хармонична композиция • Избира целенасочено обосноваван композиционен център
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Самостоятелно изгражда въздействаща композиция съобразена с основните принципи

Резултат от учене 9.3:	Използва цвят и цветни съчетания при изграждане на графична композиция
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинира основните параметри на цвета • Разграничава хроматични и ахроматични цветове • Посочва различни подходи за съчетаване на цветове • Описва типовете цветни контрасти • Описва психологическото въздействие на цветовете
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Избира цветове според тяхното символично значение • Аргументира се за избора на цветови решения в проект • Прилага методи за съчетаване на цветове • Съставя цветни композиции, съобразени с психологическото въздействие на цветовете
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да предизвика асоциации и впечатления чрез комбиниране на цветове в графична композиция
Средства за оценяване:	<p>Средство 1</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изработване на проект по задание <p>Средство 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Представяне на портфолио с проекти
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1 и 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Оборудван учебен кабинет
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1</p> <ul style="list-style-type: none"> • Представеният проект е с ясно визуално послание и демонстрира владение на елементите и принципите на композицията <p>За средство 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Представеното портфолио от проекти демонстрира развитието на умения и придобиването на нужните компетентности

ЕРУ 10

Наименование на единицата:	Обработка на растерни изображения
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Графичен дизайнер
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 10.1:	Използва хардуер и софтуер за обработка на растерни изображения
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Изброява видовете периферни устройства (скенер, таблет, принтер, плотер и др.), необходими в работата на дизайнера • Посочва специализирания софтуер, необходим в работата на дизайнера

	<ul style="list-style-type: none"> • Назовава лицензионните ограничения при използване на софтуер • Описва специфичните особености на растерната графика
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Избира компютърна конфигурация с оптимални параметри • Свързва периферни устройства към компютърна конфигурация • Използва лицензиран софтуер в своята дейност
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да настройва периферни устройства • Способен е самостоятелно да инсталира и настройва необходимия за работа софтуер
Резултат от учене 10.2:	Избира оптимални параметри на изображенията при обработката им
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва изискванията към изображенията според употребата им (WEB, печат, видео и др.) • Изброява графичните файлови формати и техните характеристики • Познава възможностите на софтуера за обработка на изображения
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Предвижда влиянието на параметрите на изображението върху крайния резултат • Избира подходящи файлови формати • Работи с програми за обработка на растерни изображения
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да определи оптимални размер, резолюция, цветови модел и формат при обработка на растерни изображения
Резултат от учене 10.3:	Прилага различни техники за обработка на изображения със специализиран софтуер
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава инструментите на програмите за обработка на растерни изображения • Разбира въздействието на техниките за манипулация и трансформация на елементите на растерното изображение • Описва ограниченията при използване на изображения с авторско право
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Редактира елементи на растерното изображение чрез селектиране, изрязване, завъртане, изкривяване, мащабиране и др. • Извършва цветови корекции на изображения • Нанася светлинни корекции на изображения • Ретушира изображения • Прилага специфични ефекти към изображение

Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> Способен е творчески да комбинира елементи на различни изображения в колаж според изискванията на заданието, като прилага различни техники
Средства за оценяване:	<p>Средство 1</p> <ul style="list-style-type: none"> Решаване на тест <p>Средство 2</p> <ul style="list-style-type: none"> Представяне на портфолио с проекти
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1</p> <ul style="list-style-type: none"> Оборудван учебен кабинет <p>За средство 2</p> <ul style="list-style-type: none"> Оборудвана учебна зала
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1</p> <ul style="list-style-type: none"> Отговаря точно и вярно на зададените въпроси, като се съобразява с определеното за изпита време <p>За средство 2</p> <ul style="list-style-type: none"> В представеното портфолио от проекти е демонстрирана способност да комбинира различни изображения в колаж, да редактира и ретушира изображения, подобрявайки качеството им

ЕРУ 11

Наименование на единицата:	Представяне на идеи чрез рисуване
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Графичен дизайн
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 11.1:	Избира техники за рисуване
Знания	<ul style="list-style-type: none"> Изброява видовете графични техники Описва видовете живописни техники Посочва средства и инструменти за създаване на графична композиция Изброява необходимите за дейността дигитални инструменти
Умения	<ul style="list-style-type: none"> Избира подходящи инструменти и техники за изграждане на визуална композиция Проучва средствата и техниките в съществуващи графични проекти
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> Способен е самостоятелно да подбере изобразителни инструменти и техники, като аргументира избора си на средства за рисуване
Резултат от учене 11.2:	Пресъздава заобикалящата среда с визуални средства
Знания	<ul style="list-style-type: none"> Посочва основните видове перспектива Интерпретира формата чрез различните графични

	<p>средства, материали и техники</p> <ul style="list-style-type: none"> • Описва формоизграждащите елементи: линия, щрих, петно, растери, фактури • Изброява техники за изграждане на светлосянка и обем • Дефинира идеята за визуално тегло на елементите в композиция • Познава подходите за разпределяне на изобразителното поле
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира пространствено-образно мислене • Прилага техники за постигане на обем на елементи в композицията • Интерпретира приложението на закона за „Златното сечение“ в композиция • Представя графично елементите на композицията • Помества композицията в определен формат
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е прецизно да композира и пресъздава заобикалящата го среда чрез средства и техники, употребени самостоятелно и в комбинация
Резултат от учене 11.3:	Решава проблеми с визуални средства по задание
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Идентифицира ключови проблеми в заданието • Обяснява необходимостта от скициране на решения • Познава подходи за стилизиране и обобщаване на форма • Посочва средства и методи (аналогови и дигитални) за визуализиране на идеи по проект
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Представя стилизиран образ на идея, понятие или обект чрез визуални средства • Предлага множество варианти чрез скици и ескизи при решаването на конкретна задача • Използва класически инструменти и техники за решаване на проблем • Използва дигитални инструменти и техники за решаване на проблем
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да проследи и аргументира стъпките при решаване на творчески проблем
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Представяне на проект по задание <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Представяне на портфолио с проекти
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Оборудвана учебна зала

Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Представя графични концепции и варианти при изпълнение на поставената задача <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изработено е портфолио с проекти, което представя избрани графични задачи, изработени по собствена идея или според поставено задание, демонстриращи придобитите умения и компетентности
-------------------------------	--

ЕРУ 12

Наименование на единицата:	Създаване на продукти със средствата на векторната графика
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Графичен дизайнер
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 12.1:	Притежава познания за векторната графика
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва особеностите на векторната графика • Посочва типичните приложения на векторната графика • Изброява софтуерните продукти за векторна графика
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разграничава приложимостта на векторната графика • Работи с програми за обработка на векторна графика
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да избере точно софтуерен продукт при създаването на проект със средствата на векторната графика
Резултат от учене 12.2:	Разработва концепция за дизайн
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Посочва особеностите на различните видове медии • Изброява изискванията към продуктите на графичния дизайн в зависимост от медията (формат, цветови модел, резолюция и др.) • Описва целите на различните продукти на графичния дизайн • Изброява възможни проблеми при създаване на различни видове продукти на графичния дизайн
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Определя оптимален формат при реализацията на проект • Избира цветови модел при реализацията на проект • Избира резолюция при реализацията на проект • Съобразява съдържанието на проекта с целите
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно и в екип да предложи дизайн, съобразен с целите на проекта и медията
Резултат от учене 12.3:	Създава дизайн по задание
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва етапите на проектиране

	<ul style="list-style-type: none"> • Изброява характеристиките на шрифта • Посочва методи за стилизиране, векторизиране, формообразуване с подходящи софтуерни продукти при изграждане на графика • Описва спецификите на различните видове печатни и електронни рекламни материали
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разработва графичен проект спазвайки етапите на проектиране • Избира шрифт при изграждане на проект • Комбинира текст, графики и изображения във формат • Изгражда знаци, пиктограми, икони в процеса на създаване на рекламни материали • Създава изображения с подходящ софтуер • Изработва дизайна на различни рекламни материали
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да разработи дизайн на лого, рекламни материали, корпоративна идентичност и др. при съчетание на текст, изображения и графика, съобразно изискванията на заданието
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Писмен изпит <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изработване на проект по задание <p>Средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Представяне на портфолио с проекти
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет <p>За средство 2 и 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Оборудвана учебна зала
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Представя в писмен вид резултати от проучване и анализ свързан с разработката на знак или лого, като се аргументира за направените изводи <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Представя графични концепции и варианти, които отговарят на поставената задача <p>За средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изготвено е портфолио с проекти, което представя избрани графични задачи, демонстриращи способността за създаване на рекламни материали и корпоративна идентичност, комбинирайки текст, изображения и графики съобразно изискванията на заданието

ЕРУ 13

Наименование на единицата:	Оформление на печатни и електронни издания
-----------------------------------	--

Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Графичен дизайнер
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 13.1:	Планира процеса на изработка на издание
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Посочва видовете издания • Изброява особеностите на печатни и електронни издания • Познава видовете печат • Обяснява изискванията към хартия, мастила, формат според вида печат • Изброява етапите при изработка на изданията от идеята до публикуването им
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Избира хартия и формат на изданието • Сравнява изискванията към изданието спрямо начина на публикуване • Планира дейностите според етапите на изработка на изданието
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да организира поетапно процеса на изработка спрямо особеностите на изданието
Резултат от учене 13.2:	Изготвя оформление на страници
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Изброява елементите на изданието • Посочва типографските изисквания към изданието • Описва инструменти и техники за работа със специализиран софтуер за оформление на страници
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Настройва типографските характеристики при оформление на страници • Оформя текста с оглед неговата функционалност и комуникативност • Степенува по важност текстовата информация • Комбинира текст, изображения и графика при оформлението • Спазва принципите на дизайна при оформление на страници • Използва специализиран софтуер за изработването на изданието • Оперира с повтарящите се елементи на изданието
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Самостоятелно и в екип комбинира текст и графика в оформление на страници като се съобразява с особеностите на заданието
Резултат от учене 13.3:	Подготвя издание за печат
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Посочва изискванията към изданието при печат • Изброява служебните елементи при печат

Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Спазва изискванията към изданието при печат • Прави предпечатен преглед на изданието • Изработва монтажна форма на изданието
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно или в екип да извърши предпечатна подготовка на издание съобразно препоръките на печатницата
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изработва проект по задание
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Оборудвана учебна зала
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Отговаря точно и вярно на зададените въпроси, като се съобразява с определеното за изпита време <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Представеният проект е съобразен с изискванията на изданието и демонстрира способност за създаване на въздействащо съчетание на текст и графика при оформление на страниците

ЕРУ 14

Наименование на единицата:	WEB дизайн
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Графичен дизайнер
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 14.1:	Изработва концепция за дизайн на WEB сайт и WEB приложение
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Разграничава видовете приложения според предназначението им • Описва стъпките при разработка на концепция • Посочва ролята на цвета и типографията в дизайна на WEB сайт и WEB приложение
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Проучва целите на проекта • Планира структурата и съдържанието на проекта • Разработва различни варианти за дизайн • Избира цветни комбинации и шрифт
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да разработи концепция за дизайна на WEB сайт и WEB приложение съобразена с предназначението

Резултат от учене 14.2:	Изгражда прототип на сайт по концепция
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Посочва структурните елементи на WEB страница • Изброява софтуерни продукти за прототипиране на съдържание • Посочва ограниченията на различните устройства за преглед на WEB съдържание • Описва добри практики при изграждането на сайт
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Създава графични елементи от съдържанието на WEB сайт • Обработва изображения за целите на проекта • Изгражда структурата на WEB страница • Разработва варианти за изглед на WEB страници според устройството
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е умело да комбинира текст и изображения в прототип на сайт съобразен с разработена концепция
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Писмено развиване на въпрос <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Представяне на проект по задание
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Оборудвана учебна зала
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Писмената работа отговаря аргументирано и вярно на зададения въпрос <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Представеният проект е с ясно визуално послание и комбинира текст и изображения в прототип на сайт, съобразен с разработена концепция

ЕРУ 15

Наименование на единицата:	Организация на дизайнерския процес
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Графичен дизайнер
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 15.1:	Планира процеса на изграждане на проект
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Изброява заинтересованите страни при изграждане на продукт • Описва етапите при изграждане на проект • Подбира материали и средства за изпълнение на проекта при определен бюджет

Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Организира последователността от дейности, за да се вмести в договорен срок • Разработва варианти за изпълнение на проекта в рамките на определен бюджет • Анализира резултати след направено проучване на съществуващи решения • Предлага стратегия за изграждане на проект по задание
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно и в екип да преведе проект през основните етапи на изграждане, при спазване на изискванията на клиента
Резултат от учене 15.2:	Представя продукти на графичния дизайн
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Назовава изискванията на аудиторията към продукта • Описва медиите за представяне на работата си • Познава добрите практики за представяне на проект
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Проучва очакванията на аудиторията • Избира подходяща медия за представяне на продукта • Аргументира решенията си при представяне на проект пред аудитория
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да създаде самостоятелно или в екип въздействащо представяне на продукт, според очакванията на аудиторията
Средства за оценяване:	<p>Средство 1</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус по зададен сценарий <p>Средство 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Представяне на проект по задание
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Оборудвана учебна зала
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на проблема в зададения казус <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Представя убедително проект, съобразен с условията на заданието пред аудиторията

4. Изисквания към материалната база

4.1. Учебен кабинет

Обучението по теория се провежда в учебен кабинет или в зала. Учебният кабинет е оборудван с работно място за всеки обучаван (работна маса и стол), работно място за обучаващия (работна маса и стол), учебна дъска (бяла, черна – според възможностите на залата), аудио-визуална техника, мултимедиен проектор и екран, компютър с инсталирани програмни продукти, необходими за учебния процес, информационни табла, учебни видеофилми, интернет.

4.2. Учебно-тренировъчни зали

Учебната практика за придобиване на професионална квалификация по професията „Графичен дизайнер“ се провежда в учебна зала, оборудвана с необходимите за учебния процес работни места: работна маса, стол, компютър с инсталиран специализиран софтуер, необходим за провеждане на практика по професията, учебна дъска, аудио-визуална техника, мултимедиен проектор и екран, принтер, скенер, информационни табла, интернет.

Нормативните изисквания към учебната зала са в съответствие с дейностите, които ще се извършват в нея, с видовете технологични процеси, с ергономичните, естетичните изисквания и методическите указания.

5. Изисквания към обучаващите

Право да преподават по учебните предмети или модули по професионална подготовка имат лица с висше образование по съответната специалност.

По учебен предмет или модул от професионалната подготовка, за който няма съответно професионално направление в Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, приет с Постановление № 125 от 2002 г. на Министерския съвет (ДВ, бр. 64 от 2002 г.), могат да преподават лица без висше образование и без професионална квалификация „учител“, ако са придобили професионална квалификация по съответната специалност при условията и по реда на Закона за професионалното образование и обучение.

Препоръчително е на всеки три години обучаващите да преминават курс за актуализиране на професионалните знания, умения и компетентности.